

## Müslüman, İnsanlığın Umududur.

### Aziz Mü'minler!

İnsanoğlu bu âlemde bazen zorlukla bazen kolaylıkla karşı karşıya kalır. İnsan, böyle zamanlarda fitraten sevinç ve hüznünü paylaşacak, ihtiyaçlarını giderecek samimi birisinin yanında olmasını ister. Bu kişi de ancak Allah'ın rızası dışında hiçbir karşılık beklemeyen kâmil bir Müslüman olabilir. İşte bu vasfından dolayı Müslüman, insanlığın umududur.

Kur'an-ı Kerim, kalbinde tevhid çekirdeği taşıyan mü'mini, Allah'ın izniyle daima güzel meyve veren bir ağaca benzetmiştir.

﴿الَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ ۚ﴾<sup>(۲۴)</sup>  
تُؤْتِي أُكْلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا

Allah'ın nasıl bir misal getirdiğini görmedin mi? **Güzel sözü (kelime-i tevhidi)**, kökü sabit, dalları gökte olan güzel bir ağaca benzetti. O ağaç, rabbinin izniyle her zaman meyvesini verir. (İbrahim, 14/24-25)

Son din İslâm'ın peygamberi, Hâtemü'l-Enbiyâ (s.a.v.), Müslümanın vasfını ise şöyle tanımlamıştır:

الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ، وَالْمُؤْمِنُ مَنْ أَمِنَهُ النَّاسُ عَلَى دِمَائِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ

“Müslüman, dilinden ve elinden diğer Müslümanların güvende olduğu kimsedir; Mümin, insanların canlarına ve mallarına zarar vermeyeceğinden emin oldukları kimsedir.” (Tirmizî, İmân, 12)

Dinimiz, masum insanların kanlarını dökmeyi, mallarını, ırz ve namuslarını, şeref ve haysiyetlerini dokunmayı haram kılmıştır.

Resûlullah (s.a.v.) bununla ilgili olarak şöyle buyurmuştur:

الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ لَا يَخُونُهُ وَلَا يَكْذِبُهُ وَلَا يَخْذُلُهُ ، كُلُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ حَرَامٌ عِرْضُهُ وَمَالُهُ وَدَمُهُ أَلْتَقَوَى هَاهُنَا ، بِحَسَبِ أَمْرٍ مِنَ الشَّرِّ أَنْ يَحْقِرَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ

“Müslüman Müslümanın kardeşidir. Ona hiyânet etmez, yalan söylemez ve yardımı terk etmez. Her Müslümanın, diğer Müslümana ırzı, malı ve kanı haramdır. Takvâ buradadır. Bir kimseye şer olarak Müslüman kardeşini hor ve hakir görmesi yeter.” (Tirmizî, Birr, 18)

خَذَلَ يَخْذُلُ - خَذْلًا yalnız bırakmak, hayal kırıklığına uğratmak, yardımsız bırakmak

Hadis-i şerifte buyurulduğu gibi Müslümanın Müslümanı terk etmesi, kendisine umut bağladığı din kardeşine yardımcı olmaması, şiddetle haram kılınmıştır.

Müslüman, Hz. Peygamber (s.a.v.)'in şu sözünü unutmamalıdır:

وَاللَّهُ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ مَا كَانَ الْعَبْدُ فِي عَوْنِ أَخِيهِ

**“Mü'min kul, din kardeşinin yardımında olduğu sürece, Allah da o kulun yardımındadır.”** “Müslim, Zikr, 38)

### **Değerli Mü'minler!**

Kur'an'ı Kerim'de iyi ve güzel hasletlere sahip olma, onları daha ileriye götürme hususunda birbirimizle yardımlaşmamız emrolunmuştur.

Buna karşılık, günah işleme, haddi aşma, bir konuda aşırı gitme hususunda yardımlaşmaktan kaçınmamız gerektiği emredilmiştir.

وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ ۖ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢﴾

“...İyilik ve takvâ hususunda yardımlaşın, günah ve haksızlık yolunda yardımlaşmayın. Allah'tan korkun, çünkü Allah'ın cezası çetindir.” (Maide, 5/2)

İyilik, İslâm'ın emrettiği her şeydir.

**Takvâ**, Allah Teâlâ'nın haram kıldığı, yasakladığı şeyleri terk etmekle ulaşılan mertebedir. **Takvâ**, insanı, Allah katında üstün kılan tek ölçüttür.

İnsan olma noktasında herkese aynı değeri veren İslâm dini, Müslümanların diğer din mensuplarıyla ilişkilerinde de bu esası temele koyar.

Dolayısıyla adaleti gözetme, insanların hakkına riayet etme, insanlara zulmetmeme gibi temel ahlâk ilkelerinin gayr-i Müslimlerle ilişkilerde de gözetilmesi gerekir.

**Mazluma, haksızlığa uğrayana yardım etmek, Müslümanların üzerine düşen önemli bir vazife olup dînî hükmü de farz-ı kifâyedir.**

Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur:

أَنْصُرُ أَخَاكَ ظَالِمًا أَوْ مَظْلُومًا فَقَالَ رَجُلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَنْصُرُهُ إِذَا كَانَ مَظْلُومًا ، أَفَرَأَيْتَ إِذَا كَانَ ظَالِمًا كَيْفَ أَنْصُرُهُ قَالَ تَحْجُزُهُ أَوْ تَمْنَعُهُ مِنَ الظُّلْمِ ، فَإِنَّ ذَلِكَ نَصْرُهُ

“Din kardeşin zalim de mazlum da olsa ona yardım et.”

**Bir adam:** Ya Resûlallah! Kardeşim mazlumsa ona yardım edeyim. Ama zâlimse nasıl yardım edeyim, söyler misiniz? dedi.

**Peygamberimiz:** “Onu zulümden alıkoyar, zulmüne engel olursun. Şüphesiz ki bu ona yardım etmektir” buyurdu. (Buhârî, Mezâlim, 4)

Başka bir hadis-i şerifinde Peygamberimiz (s.a.v) şöyle buyurmuştur:

مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ وَذَلِكَ أَضْعَفُ الْإِيمَانِ

“Kim bir kötülük görürse, onu eliyle değiştirsin. Şayet eliyle değiştirmeye gücü yetmezse, diliyle değiştirsin. Diliyle değiştirmeye de gücü yetmezse, kalbiyle düzeltme cihetine gitsin ki, bu imanın en zayıf derecesidir.” (Müslim, İmân 78)

**Eğer bir kötülüğü değiştirmek, kendisinin veya bir başkasının öldürülmesi gibi daha şiddetli bir fitneye sebep olacaksa, elle değiştirmekten vazgeçip dil ile söylemeli, nasihat yolunu yeterli görmelidir. Şayet söylemek de aynı şekilde tehlike oluşturacaksa, kalbiyle düzeltme yolunu tercih etmek gerekir.**

**Kalbiyle değiştirmek demek**, o şeyi kerih görmek ve ondan tiksinektir. Bu durum, bir kötülüğe mani olmak değilse de elinden başka bir şey gelmediği için bununla yetinilmesi câiz görülmüştür. Çünkü insanın kendisini, bile bile tehlikeye atması, dinimizde helal bir davranış olarak kabul edilmez.

**İslâm âlimleri**, toplumdaki kötülükleri önlemede, genel anlamda olmak üzere, el ile yani fiilen engel olmak yöneticilerin; dil ile yani tebliğ, öğretim, îkaz ve nasihatle engel olmak âlimlerin; kalben buğz etmek, kötülükten nefret etmek, tiksinektir suretiyle karşı gelmek de halkın görevidir demişlerdir.

**İstiklal şairimiz Mehmet Âkif, zulme karşı duruşunu şiirinde şöyle ifade eder:**

Kanayan bir yara gördüm mü yanar tâ ciğerim,  
Onu dindirmek için kamçı yerim, çifte yerim.  
Adam aldırma da geç git, diyemem, aldırırım:  
Çiğnerim, çiğnenirim, hakkı tutar kaldırım!

#### **Değerli Kardeşlerim!**

İslâm'ın getirdiği hükümlerin en önemli gayesi **dinin, nefsin, akıl, neslin, malın (zarûriyât'ı-Hamse)** korunmasıdır.

**Zarûriyât'ı-Hamse** yani ferdin ve toplumun varlığını koruyabilmesi için kaçınılmaz olan değerler demektir.

Çünkü bunlar yitirildiği takdirde, hayatın düzeni yok olur, anarşi kol gezer, bozgunculuk ve kötülükler her tarafa yayılır, dünyadaki huzur bozulduğu gibi âhiretteki ebedî saadet de yitirilmiş olur.

Bugün dini dışlayan modern dünyada bu beş değer zayıf edilmektedir.

İslâm dini, **“sen çalış ben yiyeyim”** anlayışı olan faizi benimseyen anlayışı reddeder. Şehvet ve rezaleti yayan, aile hayatını altüst eden hayâsız medeniyeti reddeder.

İslâm, **“güçlü olan haklıdır”** düşüncesini kabul ederek menfaati için sayısız insanların katlini ve memleketlerinden sürülmelerini kendine caiz gören anlayışı reddeder.

#### **Değerli Kardeşlerim!**

İnsanlar, fen ve tekniğin gelişmesiyle daha medenî, daha insanca, daha huzurlu bir hayat geçireceklerini düşündüler. Ancak bu imkânlar, insanların birbirlerini yok etmesi için kullanılmıştır.

Atılan bombalarla masum çocuklar, yaşlılar, hastalar, masum canlılar öldürülmüş, zulmün en dehşetlisi işlenmiştir. Beşer, yırtıcılıkta sırtlanları geçmiş, insanların huzurunu, umutlarını yerle bir etmiştir.

I.ve II. Dünya savaşlarında, milyonlarca sivil insan hayatını kaybetmiştir. II. Dünya savaşı, arkasında acı ve gözyaşının yanında yaklaşık 52 milyon ölü, yüz milyonlarca yaralı ve engelli bırakmıştır.

**İstiklal Şairimiz Mehmet Akif'in (1873-1936) "Çanakkale Şehitlerine" yazdığı şiirinde ifade ettiği gibi:**

Ah, o yirminci asır yok mu, o mahlûk-u asil,

Ne kadar gözdesi mevcut ise hakkıyla sefil.

Kustu Mehmetçiğin aylarca durup karşısına,

Döktü karnındaki esrarı hayasızcasına.

Maske yırtılmasa hala bize afetti o yüz.

### **Değerli Kardeşlerim!**

İnsanlığın umudu olması beklenen mü'minler için en mükemmel örnek ve yegâne önder Hz. Peygamber (s.a.v.)'dir.

Cenâb-ı Hakka iman eden, elbette O'na itaat edecek. Ve itaat yolları içinde en makbulü ve en müstakimi şüphesiz Habibullah'ın gösterdiği ve takip ettiği yoldur.

Allah Teâlâ, Peygamber Efendimiz (s.a.v.) hakkında Kur'an'ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır:

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا

**"Sizin için, Allah'ı ve âhiret gününü umanlar, Allah'ı çokça ananlar için Allah'ın Resûlünde en mükemmel örnek vardır."** (Ahzâb, 33/21)

Allah'ın Resûlü, âyetten de açıkça anlaşıldığı üzere sadece Allah'ı ve âhiret gününü uman ve Allah'ı çokça ananlar için örnektir.

Cenâb-ı Hak Kur'an-ı Kerim'de iyilik yolunda insanlığa önder ve örnek olmayı hak eden Müslümanların başlıca niteliklerini şöyle ifade etmiştir:

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ

"Siz, insanlar için ortaya çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. İyiliği emredersiniz, kötülükten alıkoyarsınız..." (Âl-i İmrân, 3/110)

**Âyet-i kerimeye göre hayırlı ümmetin özellikleri:**

1- Allah'a, peygambere, kitaba, âhiret gününde hesap vereceklerine ve diğer iman esaslarına inanırlar.

2-İslâm'ın öğrettiği güzel ahlâka sahiptirler.

3- İmanlarının gereğini olarak iyiliği emreder, kötülüğü engellerler.

Onlar, aşırılık ve sapkınlıktan uzak, dosdoğru, adaletli, ölçülü tutum ve davranışları sebebiyle insanlığa örnek ve rehber olmaya hak kazanmışlardır.

Nitekim bu ümmet hakkında Bakara sûresinin 143. âyetinde şöyle buyrulmaktadır:

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا

“İşte böylece, siz insanlara şahit olasınız, Peygamber de size şahit olsun diye sizi vasat (örnek) bir ümmet yaptık” buyrulmuştur.

Yani yüce Allah müminleri dengeli, uyumlu, mûtedil, hayırlı bir ümmet kılmıştır.

Hz. Peygamber güzel ahlâkı tamamlamak için gönderilmiş bir peygamber olduğu gibi (el-Muvatta’, “Hüsnü’l-huluk”, 8), ümmeti de bu ahlâkı yaşamak ve insanlığa öğretmek için görevlendirilmiş en hayırlı ümmettir.

Nitekim Hz. Peygamber de ümmetinin “en hayırlı ümmet” olduğunu vurgulamıştır (Müsned, IV, 408)

Bu sebeple Allah, insanlığı hakka davet gibi önemli ve şerefli bir görevi onlara vermiştir.

Bu görev daha önce İsrâiloğulları’na verilmişti. Ancak onlar, zamanla bozulmuşlar, bu sebeple başarısızlığa uğramışlar ve bu emaneti koruma liyakatini kaybetmişlerdir.

O halde Müslümanlar, kendilerine verilmiş olan bu şerefli görevin sorumluluğunun bilincinde olmalı ve öncekilerin düştükleri hatalara düşmemelidirler.

Şayet Müslümanlar, âyetle belirtilen vasıfları koruyamaz, verilen görevleri yerine getirmezlerse en hayırlı ümmet olma şerefini de yitirirler.

Nitekim uzun zamandan beri Müslümanlar imanlarının gereğini yerine getirmedikleri için insanlığa rehber olma liyakatini de gösterememişlerdir.

Hatta İslâm dünyasının büyük bir çoğunluğu XIX. asır boyunca ve XX. asrın ilk yarısında bağımsızlığını dahi yitirmiş ve gayr-i Müslim milletlerin boyunduruğu altına girmiştir.

**Bunun en önemli sebeplerinden birisi, yeis hastalığıdır.** Bu manaevî hastalık, o zamanlar âlem-i İslâmın kalbine girmiş ve Müslümanları güçsüz, kuvvetsiz bırakmıştır.

Maalesef batıda bir-iki milyonluk küçük bir devlet, yirmi milyon Müslümanı kendine hizmetkâr etmiş, vatanımızı istila etmiştir.

Müslümanlar olarak birlikte hareket etme kabiliyetimizi asla yitirmemeliyiz. Müslümanın izzetine yakışan şey, nemelazımcılığı bırakıp yeise, umutsuzluğa düşmemektir. Manevi hastalık olan yeisi, ümitsizliği

لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ

“...Allah’ın rahmetinden ümit kesmeyin...”

Âyetiyle ortadan kaldırmalıyız.

**“Bir şey bütünü ile elde edilmezse tamamen terk edilmez” مَا لَا يَدْرَأُ كُلُّهُ لَا يَتْرَأُ كُلُّهُ**

Kaidesince hedefimizin bir kısmına ulaştığımızda diğerleri için plan yaparak mücadeleye devam etmeliyiz.

Mücadelemizdeki ölçümüz ise Kur'an'ımızın ve Peygamberimiz (s.a.v.)'in şu emirleri olmalıdır:

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَاسْمَعُوا وَأَطِيعُوا

“O halde gücünüz yettiğinde Allah’a saygısızlıktan sakının; dinleyin, itaat edin...” (Teğâbün, 64/16)

مَا نَهَيْتُكُمْ عَنْهُ فَاجْتَنِبُوهُ، وَمَا أَمَرْتُكُمْ بِهِ فَافْعَلُوا مِنْهُ مَا اسْتَطَعْتُمْ

“Size herhangi bir şeyi yasakladığım zaman ondan kesinlikle sakınınız, bir şeyi emrettiğimde de onu, gücünüz yettiği ölçüde yerine getiriniz.” (Müslim, Fedail, 130)

Müslümanların tekrar üstün konuma gelmesi için âyette ifade edildiği gibi **imanda, amelde, ahlâkta, ilim ve uygarlıkta** ilerleyerek bu konumu hak etmemize bağlıdır.

### **Değerli Kardeşlerim!**

Efendimiz (s.a.v.), ümmetine düşkün, onlara karşı çok şefkatli ve merhametliydi. Mü'minlerin sıkıntıya uğraması O'na ağır gelirdi. (Tevbe, 9/128)

Hız. Peygamber (s.a.v.), Müslümanların yegâne sığınağı idi. Başsı sıkışan, bunalan, aç kalan, herhangi bir meselesi olan hep ona koşar, ondan medet umardı. Efendimiz de Müslümanların meselelerini çözmekten asla kaçınmaz, maddi mânevî çâreler bulurdu.

O sadece mü'minlerin peygamberi değil aynı zamanda yetimlerin, mazlumların, muhtaçların, hatta tüm varlıkların da merhametli ve şefkatli peygamberiydi. Çünkü O, âlemlere rahmet olarak gönderilmiş son peygamberdi. (Enbiya, 21/107)

### **Değerli Mü'minler!**

Resul-i Ekrem (s.a.v.), huzuruna gelen her fert ve toplulukla ilgilenir, onların ihtiyaçlarını gidermeye çalışırdı. Hoşlanmadığı bir durum gördüğünde yüzünün rengi değişirdi.

Sahâbe-i kirâm onun üzüntüsünü, sıkıntısını, kederini yüzünden anarlardı. Aynı şekilde Efendimiz (s.a.v.)'in saâdet ve sevinç hali de yüzünden anlaşılırdı.

Resûlullah (s.a.v.), kendilerinden herhangi bir şey istediğinde, sahâbîler bütün imkânlarını seferber eder, onun emrini ve arzusunu yerine getirmek için adeta birbirleriyle yarışa girerlerdi. Onların aralarındaki yardımlaşma ve ellerinde bulunanı paylaşma duygusu eşsiz denecek seviyede idi.

### **Buna misal olarak şu hadiseyi zikrederim:**

Ebû Amr Cerîr İbni Abdullah, Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'in hüznünü ve sevincini şahit olmuş ve şöyle anlatmıştır:

Bir gün erken vakitlerde Resûlullah (s.a.v.)'in huzurunda idik. O esnada, kaplan derisine benzeyen alaca çizgili elbise veya abalarını delerek başlarından geçirmiş ve kılıçlarını kuşanmış, tamamına yakını, belki de hepsi Mudar kabilesine mensup neredeyse çıplak vaziyette bir topluluk çıkageldi. Onları bu derece fakir görünce, Resûl-i Ekrem (s.a.v.)'in yüzünün rengi değişti. Eve girdi ve sonra da çıkıp Bilâl'e ezan okumasını emretti; o da okudu. Bilâl kâmet getirdi ve Allah Resûlü namaz kıldırıldı. Daha sonra Peygamber (s.a.v.), bir hutbe irat etti ve şöyle buyurdu:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ۝۱)

“Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan, ondan eşini var eden ve ikisinden pek çok kadın ve erkek meydana getiren Rabbinize hürmetsizlikten sakının. Allah şüphesiz hepinizi görüp gözetmektedir” (Nisâ, 4/1)

Sonra da Haşr suresinin sonundaki şu âyeti okudu:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

“Ey iman edenler! Allah’dan korkun, herkes yarın için ne hazırladığına baksın” (Haşr, 59/18)

Sonra: “Her bir fert, altınından, gümüşünden, elbisesinden, bir sa’ bile olsa buğdayından, hurmasından sadaka versin; hatta yarım hurma bile olsa sadaka versin” buyurdu.

Bunun üzerine Ensar’dan bir adam, ağırlığından dolayı neredeyse kaldırmaktan aciz kaldığı bir torba getirdi. Bunu gören herkes elinde avucunda ne varsa getirip vermek için sıraya girmişti. Sonunda yiyecek ve giyecekten iki yığın oluştuğunu gördüm.

Baktım ki Resûl-i Ekrem (s.a.v.)’ in yüzü gülüyor, sanki altın gibi parlıyordu. Sonra Peygamber Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurdu:

مَنْ سَنَّ فِي الْإِسْلَامِ سُنَّةً حَسَنَةً فَلَهُ أَجْرُهَا، وَأَجْرُ مَنْ عَمَلَ بِهَا مِنْ بَعْدِهِ مِنْ غَيْرِ أَنْ يَنْقُصَ مِنْ أَجُورِهِمْ شَيْءٌ ، وَمَنْ سَنَّ فِي الْإِسْلَامِ سُنَّةً سَيِّئَةً كَانَ عَلَيْهِ وِزْرُهَا وَوزُرُ مَنْ عَمَلَ بِهَا مِنْ بَعْدِهِ مِنْ غَيْرِ أَنْ يَنْقُصَ مِنْ أَوْزَارِهِمْ شَيْءٌ

“İslâm’da iyi bir çığır açan kimseye, bunun sevabı vardır. O çığırda yürüyenlerin sevabından da kendisine verilir. Fakat onların sevabından hiçbir şey noksanlaşmaz.

Her kim de İslâm’da kötü bir çığır açarsa, o kişiye onun günahı vardır. O kötü çığırda yürüyenlerin günahından da ona pay ayrılır. Fakat onların günahından da hiçbir şey noksanlaşmaz.” (Müslim, Zekât 69; Nesâî, Zekât 64)

**Değerli Kardeşlerim!**

Resul-i Ekrem (s.a.v.)’in yüzünde hissedilen sevincin sebebi, kendi emrine adeta koşarcasına uyulduğunu gözleriyle görmesi ve fakir insanların problemlerinin halledildiğine şahit olmasıydı.

**Peygamber Efendimiz, bu davranışı iyi bir çığır olarak nitelendirmiştir.** Çünkü burada bir yardımlaşma, bir cömertlik ve başkalarını kendi nefislerine tercih etme güzelliği vardır.

Allah Teâlâ da bu nitelikleri sebebiyle mü’minleri şöyle övmektedir:

وَيُؤْتِرُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ

“Zaruret içinde bulunsalar bile, onları kendilerine tercih ederler” (Haşr, 59/9)

## Değerli Kardeşlerim!

İslâm dini, ister Müslüman ister gayr-i Müslim olsun açları doyumayı, yokluk içinde olanların her çeşit zaruri ihtiyaçlarını karşılamayı, ümmetin zenginlerine yerine getirilmesi gerekli bir vazife olarak yüklemiştir.

Dinimiz toplumda zaruri ihtiyaçları karşılanmadığı için kötülüğe itilen, suçlu duruma düşen veya hayatı tehlikeye girenlerden toplumu sorumlu tutar.

Özellikle günümüzde hayır ve iyilik yapılması gereken birçok kişi veya toplum ihtiyaç içinde kıvranmakta, çaresiz kalmaktadırlar.

Aynı şekilde, hayır yapmak isteyen ve lâıyk olanı arayan hayırseverler de bulunmaktadır. Allah’a hamd olsun bugün başta Diyanet Vakfımız olmak üzere çok sayıda samimi olarak kurulmuş vakıflar, bu hayırsever kardeşlerimize öncülük ve aracılık yapmaktadır.

Bu müesseseleri samimiyetle yaşatmak ve toplumun hizmetinde kullanmak, küçümsenmeyecek hayırlardandır.

## Aziz Kardeşlerim!

Âyet ve hadislere bakıldığında “komşu” ifadesi mutlak olarak zikredilmiştir Bundan dolayı dili, dini, ırkı ne olursa olsun Müslümanlar, komşuluk hakkını gözetmelidir.

Cenab-hak Kur’an’ı Kerim’de şöyle buyurmaktadır:

وَاَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا

**“Allah’a ibadet edin ve ona hiçbir şeyi ortak koşmayın. Anaya, babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaş, yolcuya ve ellerinizin altında bulunanlara iyi davranın. Allah kendini beğenen ve böbürlenip duran kimseyi asla sevmez.”** (Nisâ, 4/36)

Hiz. Peygamber (s.a.v.) de:

خَيْرُ الْأَصْحَابِ عِنْدَ اللَّهِ تَعَالَى خَيْرُهُمْ لِصَاحِبِهِ ، وَخَيْرُ الْجِيرَانِ عِنْدَ اللَّهِ تَعَالَى خَيْرُهُمْ لِجَارِهِ

**“Allah Teâlâ’ya göre arkadaşların hayırlısı, arkadaşına faydalı olandır. Yine Allah Teâlâ’ya göre komşuların hayırlısı, komşusuna faydalı olandır.”** (Tirmizî, Birr, 28) buyurmuştur.

Gayr-i Müslime yapılan iyilik, onun İslam’la şereflenmesine vesile olabilir. Bir kişinin Müslüman olmasına vesile olmak ise son derece büyük bir bahtiyarlıktır.

Bununla ilgili olarak Hiz. Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

**“İnsanları doğru yola çağıran kimseye, kendisine uyanların sevabı gibi sevap verilir. Ona uyanların sevaplarından da hiçbir şey eksilmez. Başkalarını sapıklığa çağıran**

**kimseye de, kendisine uyanların günahı gibi günah verilir. Ona uyanların günahlarından da hiçbir şey eksilmez.”** (Müslim, İlim, 16)

Bununla ilgili olarak Hz. Peygamber (s.a.v.), nezaket ve tevazu göstererek hasta olan yahûdi çocuğunu ziyarete gitmiş, başucuna oturmuş ve halini hatırını sormuş, bir müddet sonra çocuğa Müslüman olması için telkinde bulunmuştur.

Enes İbn Malik (r.a.) bu olayı şöyle rivayet etmiştir:

كَانَ غُلَامٌ يَهُودِيٌّ يَخْدُمُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، فَمَرِضَ فَأَتَاهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَعُودُهُ ، فَقَعَدَ عِنْدَ رَأْسِهِ فَقَالَ لَهُ أَسْلِمَ فَنَظَرَ إِلَى أَبِيهِ وَهُوَ عِنْدَهُ؟ فَقَالَ : أَطْعَمَ أَبَا الْقَاسِمِ ، فَأَسْلَمَ ، فَخَرَجَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، وَهُوَ يَقُولُ : الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْقَذَهُ مِنَ النَّارِ

Nebî (s.a.v.)’in hizmetinde bulunan Yahudi bir çocuk vardı. Bir gün hastalandı. Peygamber (s.a.v.) onu ziyarete gitti, başucuna oturdu ve ona:

- “**Müslüman ol!**” buyurdu. Çocuk, düşüncesini öğrenmek için, yanında bulunan babasının yüzüne baktı. Babası:

- Ebü’l-Kâsım’ın çağrısına uy, dedi. Çocuk da Müslüman oldu.

Bunun üzerine Hz. Peygamber:

“**Şu yavrucağı cehennemden kurtaran Allah’a hamdolsun**” diyerek dışarı çıktı. (Buhârî, Cenâiz, 80)

### **Değerli Kardeşlerim!**

Müslüman, insanlığın umududur; Müslüman, beklenendir.

Şimdi **Gazi Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Öğretim Üyesi Prof. Dr. Tufan GÜNDÜZ** hocamız tarafından **Bosna Hersek**’te bulunduğu dönemde bizzat yaşadığı bir olayı anlatacağım:

Bu hikâye, hocamızın Bosna’da görev yaptığı sırada orada görev yapan bir askerlerimizden bizzat dinlediği bir hikâye.

Saraybosna’daki **Avrupa Birliği İstikrar Kuvvetleri Komutanlığında** (EUFOR- European Union Stabilization Forces)<sup>1</sup> görev yapan askerlerimiz/ordumuz, görevlerinin yanında özel olarak da yardıma muhtaç köyleri ve okulları dolaşarak eksikleri tespit ederek bunu Türkiye’deki yetkililere aktarılıyor, bu eksikler Türkiye’den tedarik edilerek ihtiyaç duyulan yerlere dağıtılıyor.

Türkiye’den tedarik edilen malzemeler, ihtiyaç duyulan yerlere hızlı bir şekilde ulaşması için askeri kargo uçakları kullanıyor. Bu malzemeler, normal gümrük işlemlerinin uzun sürmesinden bu şekilde taşınıyor.

Yardım malzemeleri, Bosna’ya gelince askerlerimiz, listeye göre ihtiyaçları köylere, okullara dağıtıyorlar. Bir köye gidiyorlar. Köyde listeye göre dağıtım yapılıyor fakat köyün ileri geleni diyor ki “**Biz size listeyi verdiğimiz sırada yardıma muhtaç olanlardan yaşlı bir teyzemiz vardı, onu unutmuşuz, evi biraz tepelik bir yerde köyün dışında ona da yardım verebilir**

<sup>1</sup> European Union Stabilization Forces-Avrupa Birliği İstikrar Kuvvetleri; Avrupa Birliği Barış Gücü-askerî uygulamalarının yerine getirilip getirilmediğini denetleyen ve Bosna-Hersek’te bulunan askerî oluşum

**misiniz?** diyor. (Bosna Hersek'te köyler çok dağınıktır oraya gidenler iyi bilirler bizim Karadeniz köylerine benzer)

Subaylarımız da tabi ki diyorlar. Hemen kutuları omuzlarına alıyorlar, o zaman da kar diz boyu. Zor da olsa oraya ulaşıyorlar ve yaşlı teyzenin kapısını çalıyorlar.

Yaşlı teyze kapıyı açar açmaz ilk sorduğu soru şu: **“Türk müsünüz?**

Subaylarımız **“evet”** deyince yaşlı teyzemiz şunu söylüyor: **“geleceğinizi biliyordum.”**

### **Aziz Kardeşlerim!**

Bize umut bağlamış, geleceğimizi bilen milyonlar var. **Makedonya’daki, Halep’teki, Musul’daki, Pakistan’daki** bizim geleceğimizi biliyor.

Bizim sancağın gölgesi o kadar kuvvetli düşüyor ki biz oralara gitmek zorundayız. Tarih bizi çağırıyor. O teyze bizi nasıl bekliyorsa milyonlarca teyze bizi bekliyor.

600 yıl siz bir bölgede hüküm sürüyorsanız ve 1000 yıl bu topraklarda hala ayakta kalmışsanız tarih sizi çağırıyor, bundan kaçamazsınız.

İşte bu yüzden bu bağlar kurulmasın diye millet olarak bugünkü sıkıntıları çekiyoruz. İşte bu yüzden nüfusu benim herhangi bir şehrimdeki ilkokul çocuklarının nüfusu kadar bile olmayan bir ülke bize çelme takmaya kalkıyor.

Bizim tarihi görevimiz var kardeşlerim, bundan kaçamayız. Türkiye onları bırakmak istese o halklar Türkiye’yi bırakmaz, bırakamaz. Bütün bunlar, şimdi orada bizim ne işimiz var diyenlere bir açıklama olsun.

### **Değerli Kardeşlerim!**

Dünyaya gelen her insanın 4 temel ihtiyacı vardır: yeme, içme, giyim ve barınak ihtiyacı.

Dünya tüm insanlığın ihtiyacını karşılayacak kapasitede yaratılmıştır. Ancak dünyanın en zengin 62 kişinin serveti dünya nüfusunun yarısının servetinden daha fazladır.

Dünyada her gün 800 milyon insan aç yatmakta, 1 milyondan fazla insan sağlıklı içme suyundan mahrumdur. 12 saniyede 1 insan yiyecek bulamadığı için can vermekte ve her 4 saniyede 1 insan mülteci konumuna düşmektedir.

### **Değerli Kardeşlerim!**

Şayet geçmiş tarihlere bakılsa toplumlarda görünen kaosların ve bütün ahlâksızlıkların temelinde **iki kelime** vardır.

**Birincisi:** “Ben tok olduktan sonra başkası açlıktan ölürse ölsün bana ne” düşüncesidir ki bunun temelinde şahsi menfaat vardır, sadece kendini düşünme vardır.

İslâm, şahsi menfaat hastalığının ilacını zekâtı emretmekle, sadakayı teşvik etmekle çözmüştür ki böylece o mallar yalnızca zenginler arasında dolaşan bir servet olmasın (Haşr, 59/7)

Bu sayede zekât, zenginlerin ihtiyaç sahiplerine yardım elini uzatarak merhamet göstermesine, fakirlerin ise zenginlere karşı saygı ve hürmet göstermesine vesile olur ve insanlığın sosyal hayatında intizam ve âsâyişi temin eden bir köprü görevini üstlenmiş olur.

**İkincisi:** “Sen çalış, ben yiyeyim.” düşüncesidir ki bunun adı tek kelimeyle faizdir.

Bu hastalığı ise çalışmayı emrederek, faizi ise haram kılarak tedavi etmiştir.

### **Değerli Kardeşlerim!**

Cennete girmek sadece Müslümanların hakkıdır ancak, insanca yaşamak Müslüman veya gayri Müslim tüm insanlığın hakkıdır.

Peygamber Efendimizin tevhid ve adalet mücadelesi verdiği için köleler ve yoksullar bir umut olarak Müslüman oldular.

Bizler de dinimizden aldığımız terbiye ile tüm insanlığın saadeti için çalışmalıyız.

Müslümanlar ne zaman İslam’a sımsıkı sarılmış ise **ilimde, sanatta, ticarete** ilerlemişler, ne zaman İslam’dan uzaklaşmış ise gerilemişlerdir. **Endülüs, Abbasi, Selçuklu ve Osmanlı** bunun en güzel delilidir ve tarih buna şahittir.

### **Değerli Kardeşlerim!**

Günümüzde İslâm âleminin perişanlığı ve maddî sefaleti, tâbi olduğu İslâm dininden değil, bilakis o dini hakkıyla yaşamamalarından kaynaklanmaktadır.

Müslümanlar, Kur’an ve sünnete sımsıkı sarılırsalar, hem dünya hem ahiret saadetlerine mazhar olacaklar, hem de bütün insanlığa bir model olacaklardır.

Sömürgeci güçlere göre insanların namazında niyazında oluşu önemli değildir. Onlar için asıl tehdit sömürü sistemlerine çomak sokan Müslümanlardır.

**Batının sömürgeci insanı kendisini efendi ve dünyanın sahibi olarak görmektedir.**

Biz ise **mülk Allah’ındır** diyoruz ve bu dünyada bir emanetçi olarak bulunuyoruz diyoruz. Sevgi, merhamet, adalet diliyle konuşarak batılın düzenini sorgulamaya başladığımızda bu batıl düzenin direkleri çökecek ve adil bir düzen mutlaka kurulacaktır.

İslâm mütefekkeri Hasan el-Benna’nın (1906-1949) dediği gibi **“Siz emperyalizmi ruhlarınızdan atın, o topraklarınızdan uzaklaşacaktır.”**

Cenabı Allah bizlere insanlara umut olmayı nasip etsin, küresel ifsada karşı küresel imar ve ıslahı bizlere nasip etsin.

Hakk’ı hak bilip ona uymayı, batılı batıl bilip ondan uzak durmayı bizlere nasip eylesin. Ümmeti mezhepsel ve etnik farklılıkları öne sürerek Müslümanları birbirine düşürmeye çalışanlara ve ateşe körükle gidenlere akıl ve ızan nasip eylesin” âmin